

TILLSAMMANS FÖR GRANÄNGSRINGEN 2019

EN RAPPORT OM 45 UNGDOMARS HÄRDA ARBETE

INNEHÅLL

BAKGRUND

Granängsringen

Uppdrag

Mål

OM KONCEPTET TILLSAMMANS FÖR [ORTEN] 4

Våre tre fokusområden

Pedagogik/metod

Organisation

Bevisat trygghetsskapande effekter

TILLSAMMANS FÖR GRANÄNGSRINGEN 11

Uppstart och rekrytering

Studiebesök, friskvård och samverkan

GENOMFÖRANDE 13

Praktik

BREV FRÅN EN GRUPPLEDARE 16

RESULTAT 17

Det utförda arbetet

Utvärdering

Uppmärksamhet

Måluppfyllnad

AD TILLSAMMANS HAR ORDET 24

BAKGRUND

Under andra halvåret 2018 träffade AD Tillsammans arbetsmarknadsenheten och parkenheten på Tyresö kommun för att utforska möjligheterna för att genomföra ett Tillsammans för [Orten] projekt i Tyresö. Vid årsskiftet 18/19 stod det klart att Tyresö kommun hade som ambition att tillsammans med Tyresö Bostäder AB genomföra Tillsammans för Granängsringen under sommaren 2019.

Granängsringen

Granängsringen är ett bostadsområde i Tyresö kommun bestående av fem fastigheter byggda under slutet av 1960-talet uppställda i en cirkel med ett grönområde i mitten. Granängsringen består av ca. 940 lägenheter och 2500 boende. Området inne i ringen är bilfritt med gångvägar och lekplatser utspridda bland träden och husens uppställning har fått det att liknas vid en borg. Tyresö Bostäder AB äger och förvaltar Granängsringen.

Granängsringen är det område i Tyresö som sticker ut särskilt i trygghetsundersökningar och polisen har haft särskilt fokus på området med syfte att öka tryggheten för boende i området.

Uppdrag

AD Tillsammans fick i uppdrag av Tyresö kommun och Tyresö Bostäder AB att genomföra Tillsammans för Granängsringen 2019 med ca. 45 ungdomar under sex veckor. AD Tillsammans fick helhetsansvar för genomförandet av satsningen med bland annat rekrytering av ungdomar, anställa gruppleddare och platsansvarig, budget och arbetsuppgifter. Efter 2019 ska satsningen utvärderas och vid ett bra resultat förlängas.

Mål

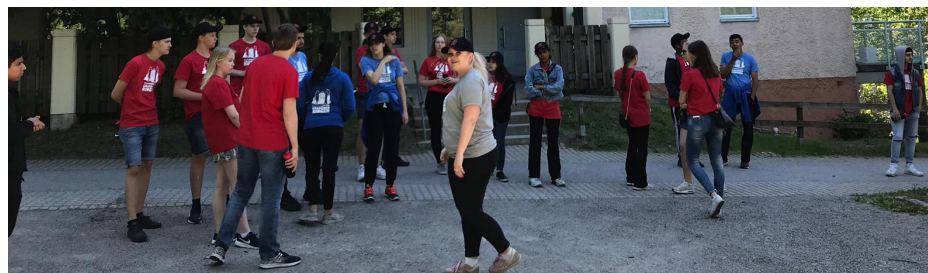
I beskrivningen av det övergripande upplägget för Tillsammans för Granängsringen definieras mål och avgränsningar. Mer om målen och resultaten återfinns längre ned i rapporten.

Effektmål

- Ökad trivsel och trygghet i området
- Minskad skadegörelse och nedskräpning i området
- Ungdomar och unga vuxna som arbetar i Tillsammans för [Orten] i Tyresö ska få arbetslivserfarenhet och därigenom bättre möjligheter att ta sig in på arbetsmarknaden. En anställning ska vara en bra merit och en språngbräda ut i arbetslivet.

Projektmål

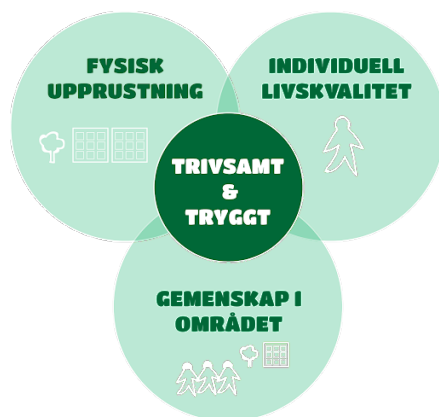
- Minst 40 ungdomar ska erbjudas sommarjobb i Tillsammans för Granängsringen 2019
- 5-10 unga vuxna ska erbjudas arbete som gruppleddare
- Utvecklad samverkan mellan Tyresö kommun och lokala fastighetsägare i området

OM KONCEPTET TILLSAMMANS FÖR [ORTEN]

TFO är ett koncept framtaget av AD Tillsammans för att arbeta med en stadsdels sociala utveckling med utemiljön som verktyg. Det är ett unikt sommarjobbprogram där vi lär unga vad det innebär att ha ett jobb samtidigt som de arbetar med att rusta upp sitt eget område. Konceptet är utvecklat utifrån erfarenheterna av att arbeta med ungdomar och social stadsutveckling i olika sammanhang och grundar sig på de slutsatser som dragits av bland annat Hovsjöprojektet. TFO har tidigare genomförts i Huddinge kommun i tre kommundelar med över 750 sommarjobbade ungdomar under en femårsperiod. Genom sommarjobb och skapandet av positiva förebilder ingjuter vi framtidstro hos områdets ungdomar.

TFOs arbete vilar på tre ben som vi arbetar med parallellt för att uppnå målet om att området ska bli tryggare och trivsammare: Fysisk upprustning, individuell livskvalitet och gemenskap i området.

Fysisk upprustning

Ett väl omhändertaget område bidrar till den ökade känslan av trygghet och trivsel. Välklippta buskar, nyplanterade blommor och gångvägar fria från sly signalerar till boende att någon bryr sig om deras område och att det rör sig personal på dagtid som sköter om utemiljön. Tillsammans med att röja undan eller rusta upp slitna och trasiga parkbänkar, lekplatser eller sittytor bidrar detta till att öka trivseln och tryggheten överlag.

När områdets unga själva står för upprustningen får man positiva sidoeffekter i att områdets unga förstår arbetet som ligger bakom att hålla området i bra skick och att deras känsla av tillhörighet och rätt att vistas i området ökar. Med det kommer känslan av att bry sig om sitt område och ett skifte från att vara en plats de bor på till ett hem. Följdeffekterna blir att nedskräpning och vandalisering minskar.

Individuell livskvalitet

För många ungdomar är TFO det första mötet med arbetsmarknaden och en viktig läroplats för att kunna växa in i vuxenlivet och skaffa sig kunskap och erfarenheter för nästa jobb. Vi jobbar med tydliga regler och rutiner för att alla som jobbar hos oss ska förstå hur det är att ha ett arbete och vad som skiljer ett sommarjobb mot en skolmiljö. Genom tydliga och fasta arbetstider och arbetsuppgifter blir det lätt för ungdomarna att veta vad som förväntas av dem och vad de måste göra för att få ett gott omdöme.

"Det kändes bra att få göra skillnad. Folk uppskattade det man gjorde vilket också gjorde det roligare". – Sommarjobbare TFG 2019

I många undersökningar med unga i utsatta områden lyfts det faktum att unga upplever att de inte har något att göra som en anledning till bråk, vandalism och förstörelse. Genom ett arbete ges möjligheten att skapa en meningsfull sysselsättning och bidra till att alla i området får en bättre plats att bo på. Det skapar också en rutin i den annars ledarlösa sommarvardagen.

I våra projekt har vi kunnat se att de tydliga rutinerna och pedagogiken vi använder oss av under sommarjobbet får positiva effekter i skolan för de som annars har svårt att ta sig upp på morgonen och motivera sig att sitta i skolbänken.

Gemenskap i området

En av de mest återkommande positiva kommentarerna som sommarjobbare lyfter upp i sina utvärderingar är hur kul det är att lära känna nya personer i sitt område. Genom att jobba tillsammans i grupp under sommaren lär ungdomarna känna varandra och hitta nya vänner. När fler känner varandra i ett område ökar också den sociala kontrollen. Genom att gruppleadarna anställs från området skapar vi positiva förebilder som känner många av områdets ungdomar och bidrar till en ökad gemenskap.

Det samma kan sägas för övriga boende i området. Genom att ungdomarna får visa upp sig från sin bästa sida och vara ambassadörer i sitt område under sommaren lär många äldre känna fler ungdomar och har en relation med dem även efter sommaren när de "hänger på torget" utan arbetskläderna på. Det bidrar till den ökade gemenskapen.

Vi arbetar också med att aktivt lyfta fram de positiva krafterna i områden som annars mest får medial uppmärksamhet när det inträffat något negativt. Genom att lyfta upp de positiva krafterna så de syns kan vi skapa nya, positiva förebilder. Vi vill att så många som möjligt ska känna ägandeskap för projektet och vara stolta över resultatet som deras ungdomar åstadkommer.

Ett av målen med TFO är att skapa en plattform för området att samverka genom. Då vi har tillgång till många ungdomar på samma plats kan vi erbjuda föreningar och andra organisationer som har behov av att nå ungdomar att komma och presentera sig och sin verksamhet. Vi vill med det skapa ett socialt nät i området som består av ungdomar och vuxna boende i området, yrkesverksamma som arbetar där och civilsamhällets ledare.

Pedagogik/metod

För många av sommarjobbarna är TFO-projekten deras första jobb och kontakt med en arbetsplats. Ett stort arbete läggs ned på att skapa bra förutsättningar för sommarjobbarna att lära sig vad det innebär att ha ett arbete och hur man beter sig på en arbetsplats. I projekten finns tydliga regler som alla anställda är med och skapar för att öka delaktigheten.

Skapa en kultur

För att TFO-projekten ska fungera som en arbetsplats är det viktigt att arbeta aktivt med den kultur vi vill ha precis som på vilken annan arbetsplats som helst. Vår utgångspunkt är att allt arbete i projekten är frivilligt. Ungdomarna har själva valt att söka till projekten. Det är ett aktivt val att komma till jobbet och då väljer de också att hålla sig till de regler som finns. Att skapa tydliga linjer för vad som är rätt och fel är lika viktigt. Vi arbetar aktivt med att lyfta fram syftet med de arbetsuppgifterna vi har och vikten av ett bra resultat.

En andra chans

Parallellt med att ha tydliga linjer för rätt och fel och ha tydliga konsekvenser vid regelbrott arbetar vi efter devisen att alla förtjänar en andra chans. Vi utgår alltid från vad som är bäst för individen för att den ska kunna utvecklas och växa in i vuxenlivet.

Arbeta i grupp

Arbetet i grupper är viktigt för den sociala funktionen i projektet. Ett av projektets syften är att de boende i området ska komma närmare

varandra och ungdomarna är en viktig del i det arbetet. Under arbetet spenderar de sex timmar om dagen i tre veckor med samma personer i sin arbetsgrupp. Under den här tiden lär de sig att kommunicera med varandra, lösa konflikter och att umgås på arbetet. Gruppledaren får praktisk erfarenhet i hur man får en grupp att fungera bra ihop och hur jobbigt det kan vara att vara ansvarig för att lösa dispyter och konflikter.

"Det bästa är att få träffa nya människor och att få nya kompisar".

-Sommarjobbare som svarar på frågan Vad var bäst med att jobba i TFG?

Jag kunde - Jag kan!

En av grundpelarna när vi planerar arbetsuppgifterna är att alla i största möjliga mån ska kunna avsluta de arbetsuppgifter de påbörjat. Ungdomarna får ta eget ansvar för uppgifterna och känna att de klarar av att genomföra dem från a till ö.

Jobb är jobbigt, men inte alltid

I planeringen av arbetsuppgifterna är ambitionen att varje grupp ska få ett större "projekt" att ta ansvar för och att de får slutföra det de har påbörjat. Ett annat mål med planeringen är att skapa variation av arbetsuppgifter dels för att de ska få erfarenhet av att göra olika saker men även för att de ska få uppleva att vissa saker är roligare (och tråkigare) än andra.

Organisation

Vi bygger upp våra projekt i en tydlig struktur av två anledningar, för att sommarjobbarna ska ha lätt att relatera till alla olika roller och hierarkier på en arbetsplats och för att skapa en stege för ungdomarna att klättra. Förhoppningen är att sommarjobbarna skall vilja återkomma nästa år och avancera en position i hierarkin och därför anstränga sig extra och visa upp sig från sin bästa sida. I slutet på varje period får vi frågor från många sommarjobbare om hur man blir eller söker till gruppleddare i framtiden.

AD Tillsammans

För idéarbete och utveckling av TFO står AD Tillsammans med totalansvar för genomförandet (budget, förarbete, genomförande, efterarbete, samordningen av projektens arbetsgrupper och rekrytering av ungdomar).

Projektledare

Projektledaren/projektledarna arbetar för AD Tillsammans med det övergripande ansvaret för det operativa genomförandet tillsammans med platsansvarig. Projektledaren ansvarar för att upprätthålla den pedagogiska nivån, vara en kulturbärare och för att samordna med beställare och samverkansaktörer.

Platsansvarig

Med målet att bygga positiva förebilder och stärka lokala förmågor rekryterar vi unga vuxna från området för att leda delar av projekten. Platsansvariga har till uppgift att med stöd av projektledaren leda det

dagliga arbetet under sommaren, att det flyter på med planering, fördelning av arbetsuppgifter och resurser samt att följa upp hur arbetet fungerar i arbetsgrupperna. Platsansvarig är gruppledarnas närmsta kontakt och hjälper och coachar dem i deras arbete.

Gruppledare

Sommarjobbarna organiseras i arbetsgrupper om 3-5 personer med en gruppledare. Gruppledaren är en något äldre ungdom (ca 17-20 år) med lokal anknytning vars uppgift det är att se till att gruppen trivs och har rätt förutsättningar för att göra ett bra jobb. Målet i återkommande projekt är att nästan alla gruppledare skall ha jobbat i ett TFO projekt tidigare, antingen som gruppledare eller som sommarjobbare. Gruppledarna får högre lön än sommarjobbarna och arbetar två perioder à tre veckor. Ett krav för att få arbeta som gruppledare är att ha genomgått AD Tillsammans gruppledarutbildning där de får ta del av AD Tillsammans pedagogik och utbildning i bland annat konflikthantering, gruppdyamik och likabehandling.

Sommarjobbare

Sommarjobbarna utgör basen för allt arbete och platserna kommer från den kommunala feriepraktiken. Ålder, antal och andra kriterier kommer från den beställande kommunens feriepraktikprogram. Sommarjobbarna arbetar under tre veckor i grupper om 3-5 personer med en gruppledare. Alla sommarjobbare erbjuds ett intyg från AD Tillsammans utöver det som kommunen utfärdar och vi erbjuder oss också att vara referenser om de ska söka ett annat jobb efteråt.

" Min gruppledare tog sitt ansvar i att se till att jag mådde bra och kände mig trygg i arbetsuppgifterna".

- Sommarjobbare svarar på utvärderingen av TFC

Gruppledarna poserar under gruppledarutbildningen

TFO – Bevisat trygghetsskapande effekter enligt utvärdering av Brå

Under 2015 beviljades Huddinge kommun medel från Brottsförebyggande rådet för att genomföra en extern utvärdering av den första TFO satsningen: Tillsammans för Vårbys första tre år som blev klar under våren 2017. Adam Jonsson från FoU Södertörn gjorde en utvärdering (ISSN 1403-8358) som konstaterade att projektet bidrar till att öka deltagarnas självkänsla, kollektiva sammanhållning och stolthet över sitt område. Genom det utvecklar de ett ökat områdesansvar med förebyggande effekter på attityder till nedskräpning och skadegörelse. Han menar att satsningen utgör ett för Huddinge kommun betydelsefullt och tålmodigt arbete med att stärka förutsättningarna hos Vårbys ungdomar på vägen mot ett ansvarstagande vuxenliv.

Sammanfattningen av utvärderingen beskriver att projektet bidragit med följande:

1. *"Att de medverkande ungdomarna får erfarenheter av och införlivar insikter om de ansträngningar som krävs för att förvalta bostadsområdets delade utemiljö, vilket föranleder ett ökat områdesansvar med förebyggande effekter på attityder till nedskräpning och skadegörelse."*
2. *"Att lokala ungdomar får chansen, förutsättningarna och tilltron till att samarbeta i upprustningen och uppkomsten av publikt uppskattade mötesplatser förbättrar umgängesklimatet mellan dem respektive deras kamratkollektiv, vilket ökar den upplevda samhörigheten över generationsgränserna."*

3. *"Uppskattade arbetsinsatser som minskar den upplevda sårbarheten i utemiljön och vars utåtriktade karaktär ökar familjariteten mellan deltagarna och invånarna, vilket föranleder en ökad sammanhållning mellan boende. Dessa resultat upplevs i förlängningen medföra trygghetsskapande effekter på individ- och gruppnivå."*

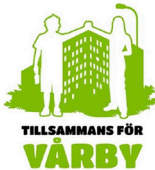
”Istället för att kanalisera en potentiell ”utanförskapets uppgivenhet” gentemot närmiljön, upplever Zeana (gruppleddare) att en nyvunnen och positivt laddad områdesgemenskap kan förebygga destruktiva tendenser.” (s. 39)

”Det råder en enstämmig övertygelse bland projektets aktörer med fältansvar och hos den lokala räddningstjänsten att klottret och övrig skadegörelse (inkl. anlagda bränder) i utemiljön har minskat under projektiden och att utvecklingen förefaller beständig.” (s. 44)

”Sammantaget anser informanterna att de tack vare Tillsammans för Vårby fått ett verktyg för att påverka omgivningens förväntningar och tilltro i positiv riktning. Resultatet ger belägg för att projektet bidragit till att öka deltagarnas stolthet över sitt bostadsområde.” (s. 33)

”Att vara igenkänd i grannskapet till följd av sin arbetsinsats i projektet både ökar den sociala kontrollen och kostnaden för normbrott; avträdelse riskerar att leda till dåligt rykte och blir därmed ett incitament för konformt beteende. Detta skulle kunna vara ett argument för mer direkta brottsförebyggande effekter än vad som hittills kunnat beläggas.” (s. 52)

Rapporten finns att ladda ned i sin helhet från www.adtillsammans.se

Tillsammans för Vårby:

En utvärdering av en
sommarjobbssverksamhet i Huddinge
kommun

Adam Jonsson

FoU Södertörns skriftserie nr 150/16

TILLSAMMANS FÖR GRANÄNGSRINGEN 2019

Uppstart och rekrytering

I februari påbörjade AD Tillsammans förarbetet inför TFG 2019 med att etablera en närvaro i Granängsringen och bygga relationer med boende och verksamma i området, både i Granängsringen och på nätet via sociala medier. Första prioritet var att bygga upp en medvetenhet om att TFG skulle starta och sprida ordet om att vi sökte ungdomar för att sommarjobba. Vi gjorde detta genom att med Tyresö Bostäder sätta upp affischer i trappuppgångar i Granängsringen, sprida inlägg i sociala medier och bearbeta media att skriva om projektet. I februari publicerade Mitt i Tyresö en artikel om kommunens sommarjobb och Tillsammans för Granängsringen.

Vi bjöd även in potentiella samverkansparter till ett informationsmöte i Granängsringen där vi kunde informera om projektet, få in förslag på arbetsuppgifter och vidga vårt nätverk i området. Vi fick låna Hyresgästföreningens lokal i Granängsringen och samlade 18 personer från Hyresgästföreningen, Svenska Kyrkan, Tyresö Bostäder och Tyresö kommun. Med deras hjälp fick vi uppslag och kontakter till många fler samverkansparter och stor hjälp med att sprida ordet om att Tillsammans för Granängsringen skulle bli av.

Totalt fick vi in 21 ansökningar till gruppleddare och efter en uttagsprocess med personliga intervjuer och gruppövningar erbjöds fem ungdomar sommarjobb som gruppleddare och Emelie Hemlin erbjöds jobbet som platsansvarig. Samtliga erbjudna tackade ja till platsen och vi hade nu teamet på plats. Avirup Das rekryterades som projektledare efter att ha jobbat med AD Tillsammans i flera år i Tillsammans för Vårby

som sommarjobbare, gruppleddare och platsansvarig. Under mars fick vi tillgång till en av Tyresö Bostäders lokaler på Granängsringen 60 att ha som bas för projektet.

Arbetsgruppen och arbetsuppgifter

Under mars samlade vi även arbetsgruppen för ett första möte. Arbetsgruppen består av representanter från Tyresö kommun, Tyresö Bostäder, Polisen, Tyresö Församling m.fl. och är till för att vi ska ha en bra dialog och hjälpa varandra med det som är aktuellt i projektet just nu. Vi fick ett extra utlåtande kring rekrytering och urval av gruppledare från Tyresö fritidsgårdar som känner många av ungdomarna och påbörjade arbetet med att samla in arbetsuppgifter. Främst är det Tyresö kommun och Tyresö Bostäder som ger arbetsuppgifter eftersom det är på deras fastigheter som vi jobbar.

Gruppledarutbildning

Som en del i att förbereda gruppledarna för sitt nya arbete genomför vi en obligatorisk gruppledarutbildning i flera steg. Gruppledarutbildningen innehåller en teambuilding-del där vi arbetar för att gruppledarna skall kunna arbeta tillsammans på ett bra sätt och bygga förtroende i gruppen samt teoretiska delar kring gruppdynamik, personligt ledarskap, konflikthantering och feedback. Det följs upp med praktisk kunskap i de specifika arbetsuppgifterna och workshop för att skapa regler och förutsättningar för att jobba tillsammans i projektet. Gruppledarutbildningen fördelades över flera träffar i Stockholm och på plats i Granängsringen.

Informationsträff och sista rycket

Veckan innan sommarjobbet skulle dra igång kallade vi alla sommarjobbare till ett informationsmöte för att berätta mer om sommarjobbet, vilka förväntningar som finns och besvara alla frågor som de kunde ha. Det blev bra upplutning och ett bra första möte mellan gruppledarna

Nämn tre saker som du lärt dig genom sommarjobbet:

" Att jag kan komma i tid, jag är mer händig än vad jag trott och att jag kan mer än vad jag tror".

och sommarjobbarna och bidrar till att skapa trygghet för sommarjobbarna inför deras första arbetsdag.

Sista veckan ägnades också en hel del tid åt praktiska förberedelser som att packa upp alla verktyg, ordna alla arbetskläder och lägga sista handen vid lokalen. Veckan innan gick även uppstartsdagarna igenom i detalj med gruppledarna för att de skulle ha full koll på vad deras roll och uppgifter var.

Till vänster är det kit med arbetskläder som varje sommarjobbare kvitterar ut första dagen tillsammans med arbetsbyxor. Till höger är rundvandringen under första arbetsdagen.

GENOMFÖRANDE

17 juni 2019 drog Tillsammans för Granängsringen igång på riktigt. 20 sommarjobbare mötte upp 5 förväntansfulla gruppleddare och började arbetet med att bidra till ett tryggare och trivsammare Granängsringen. Projektet pågick under två sommarjobbperioder á 3 veckor vilket innebär att de 40 platserna för sommarjobbarna fördelades över totalt 6 veckor. Gruppleddarna arbetar samtliga sex veckor och får då en ny grupp sommarjobbare i "halvtid".

Perioderna planeras så att första dagen ägnas åt uppstart, gå igenom regler och förväntningar, dela ut arbetskläder och att lära känna varandra och området. En bra start är grundläggande för ett fortsatt lyckat projekt och vi lägger mycket vikt åt att skapa god stämning och att sommarjobbarna skall förstå skillnaden mellan ett jobb och att gå i skolan. De flesta andra dagar är ganska lika: Arbetsdagen börjar 07:30 med att grupperna får sina arbetsuppgifter, packar ihop nödvändiga verktyg och

En bild som visar före och efter sommarjobbarna har varit framme i området och tvättat skyltar och tagit bort klistermärken

ger sig ut i området. Återsamling sker vid lunch och vid dagens avslutning. Om arbetsuppgiften inte bli klar på en dag fortsätter gruppen kommande dag. Vi planerar arbetsuppgifterna så att alla grupper ska få prova på en mängd olika arbetsuppgifter och även delta i de lite större projekten som vi utför. 14:15 slutar sommarjobbarna och gruppleddarna samlas med projektledare och platsansvarig för reflektion och planering av kommande dagar. Det är en tid då gruppleddarna kan hjälpa varandra med sånt som kan vara svårt i en grupp eller ge tips kring arbetsuppgifter.

Studiebesök, friskvård och samverkan

Under perioden gör vi några avbrott från rutinen och går på studiebesök och utbildning hos olika verksamheter och så är det många som kommer till oss. Alla sommarjobbare har fått genomgå en heldagsutbildning i livräddning och brandförebyggande på Tyresö brandstation. De har fått lära sig och öva på hjärt-lungräddning (HLR), hur en brand utvecklas och hur man bäst skyddar sig mot att olyckan ska vara framme. De har även fått öva att släcka bränder med handbrandsläckare. En väldigt givande dag som ger kunskap som kommer även övriga i boende i området till nytta.

Vi har även haft ett samarbete med Svenska Kyrkan i Tyresö där våra arbetsgrupper har fått jobba med kyrkans personal under en dag, hjälpa till med olika arbetsuppgifter och veta mer om kyrkans verksamhet. Bägge perioderna har även gjort besök på Tyresö Bibliotek där vi blev guidade genom lokalerna i Tyresö Centrums bibliotek, fick en genomgång av de anställda om vilka aktiviteter som biblioteket anordnar och om bibliotekets resurser. I början av besöket fick sommarjobbarna

" Brandstationsbesök borde fortsätta varje år! Tycker det är bra att utbilda alla om HLR och om brandsäkerhet".

- Sommarjobbare i utvärderingen

frågan "vad kan man göra på ett bibliotek?" för att se vad de hade för bild av biblioteket. De flesta svarade "lånar/läser böcker", och det blev ett bra avstamp till besöket, och listan på saker att göra fylldes på allt eftersom. De som ville fick även hjälp med att skaffa lånekort eller skaffa ljudbokstjänsten Biblio, eller med att få svar på andra frågor.

Som en del av Tillsammans för Granängsringen vill vi uppmuntra alla som jobbar i projektet till ett fysiskt aktivt liv och att ta del av vad föreningslivet har att erbjuda. Det gör vi genom att under arbetstid förlägga friskvård i samarbete med en idrottsförening i området. I år har sommarjobbarna fått prova på bågskytte med Tyresö Bågskytta och Amerikansk fotboll med Tyresö Royal Crowns. Bägge två var oerhört uppskattade inslag och flera av sommarjobbarna uppvisade oanade talanger. Förhoppningsvis har vi lyckats väcka ett möjligt nytt fritidsintresse genom dessa samarbeten.

Det är inte bara vi som är ute och besöker andra utan vi bjuder in personer och organisationer att komma till oss. Ola Åkesson, kommunpolis och en av initiativtagarna till TFG, besökte oss och berättade om arbetet som polis, Granängsringen och svarade på ungdomarnas många frågor. Sanna Holm från Kvinnojouren berättade om sitt arbete på kvinnojouren, och allmänt om vilket stöd tjejer kan få från olika hjälporganisationer. Bostadsförmedlare Jenny Herrick från Tyresö Bostäder kom och berättade för sommarjobbarna om Tyresö Bostäder och hur man får en lägenhet. Hon la särskilt fokus på att berätta om ungdomslägenheter, mindre lägenheter märkta för att få ut ungdomar upp till 25 på bostadsmarknaden. Avslutningsvis svarade hon på frågor, många handlade om dessa lägenheter och att hitta ett eget boende. Alla ungdomar uppmana-

des också att skriva in sig i bostadskön då Tyresö Bostäders kö är öppen redan från 16 års ålder. Kommundirektör Stefan Hollmark besökte också projektet och berättade om hur det är att arbeta som kommundirektör och hur den tjänsten passar in i den kommunala styrprocessen.

Vi blir väldigt glada av att folk tar sig tid att besöka oss och berätta om sitt arbete. En del av Tillsammans för Granängsringen är att inspirera till framtida yrken och med besöken kan vi verkligen visa upp en bredd av verksamheter och yrken. Utöver de bokade besöken har vi också fått spontana besök från journalister, boende i området och många påhållningar från anställda på Tyresö Bostäder.

från ö.t.v: Brandsläckning på Tyresö brandstation, Kommunpolis Ola Åkesson på besök, Studiebesök på Tyresö bibliotek & HLR kurs på Tyresö Brandstation

" Det har varit extra kul att få ha praktikanter i gruppen och även de små föreläsningarna där man fick ställa frågor till bla politiker, vilket jag tyckte var jättekul".

- Sommarjobbare i utvärderingen som svar på frågan: Vad var bäst med att jobba i TFG?

Praktik

Ett av de mycket uppskattade inslagen under TFG 2019 var det stora antalet praktikanter vi har tagit emot under projektet. Under våren bjöd vi in personal och förtroendevalda från Tyresö kommun, Tyresö Bostäder och våra samverkanspartners att komma på praktik hos oss för att få bättre kunskap om vad projektet åstadkommer, få en närmre kontakt med ungdomarna och höra deras åsikter om Tyresö, Granängsringen och vad som engagerar dem.

Praktikanterna har fått ta en del av dagen i anspråk till att berätta för alla sommarjobbare vad de arbetar med och svara på frågor. Det har varit mycket uppskattat både av ungdomarna och praktikanterna. Resten av dagen har de ingått i en arbetsgrupp som vilken sommarjobbare som helst, fått arbetskläder och blivit ledda av sin grupp ledare genom arbetsuppgifterna.

Stort tack till alla som kom och praktiserade 2019:

- Jenna Langels - Pedagog, Svenska Kyrkan i Tyresö
- Maria Öberg - VD, Tyresö Bostäder AB
- Anita Mattsson - Kommunstyrelsens ordförande (S), Tyresö kommun
- Jan Stenman - Förvaltningschef, Tyresö Bostäder AB
- Eija Rätty - Styrelseledamot, Tyresö Bostäder AB
- Charlotte Ohm - Fastighetsutvecklare, Tyresö Bostäder AB
- Antonios Arvanitidis - IT-chef, Tyresö Kommun
- Mina Alwasadi - Landskapsarkitekt, Tyresö Kommun
- Pia Björnhård - Stadsbyggnadsförvaltningen, Tyresö Kommun
- Sara Vikslund - IT-strateg, Tyresö Kommun
- Mathias Tegnér - Styrelseledamot, Tyresö Bostäder AB

BREV FRÅN EN GRUPPLEDARE

Jag heter Ali Haidari och är 18 år gammal. Jag går på naturvetenskapsprogrammets tredje år i Gamla Stan men jag bor i Tyresö i Granängsringen där jag flyttade in för ett år sedan. Som nyinflyttad kände jag ingen i området och hade ingen samhörighetskänsla till området. Jag var isolerad helt enkelt. Jag vågade inte ta kontakt med folket här och prata med dem.

En dag när jag kom hem från skolan såg jag i éntren en annons från Tillsammans för Granängsringen med rubriken "Sök bästa sommarjobbet" som uppmärksammade mig. I underrubriken läste jag "Bor du i Granängsringen och vill sommarjobba med att göra ditt område tryggare och trivsammare?". Vilket jobb kan vara bättre än att jobba för sitt eget område, sa jag till mig själv. Jag sökte jobbet och lyckligtvis anställdes jag som gruppledare.

Redan i början av jobbet bildade vi fem gruppledare, projektledaren och platsansvarig tillsammans en roligt och trevlig grupp och en trivsamt arbetsmiljö. Med sommarjobbarna blev arbetsplatsen ännu roligare och levande. Vi hade det roligt och trevlig, skojade med varandra och några blev bästa vänner. Granängsringen var full av glada och ambitiösa ungdomar som jobbade för sitt eget område. Granängsringen blev, precis som jag hade läst i annonsen, tryggare och trivsammare.

Folk som bor i området var jätteglesa när de såg oss unga röra sig i området och göra det fint. De vågade nu börja prata med oss och frågade om projektet och tackade oss jättemycket för det som vi gjorde för området.

Nyheten om vårt jobb spreds i hela Stockholm och det var många från Tyresö kommun, Tyresö bostäder och även en riksdagsledamot besökte oss och tog del av det fantastiska projektet.

Vi jobbade med många saker: till exempel med att rensa sly, plocka skräp, rensa ogräs, finslipa bänkar och ta bort klistermärken. Men de saker som jag är mest stolt över är att vi målade tre gångtunnlar som var helt mörka och att vi hängde upp våra fina fågelholkar som vi själv gjorde och målade. Jag jobbade hela tiden motiverad för att jag visste att resultatet av det här jobbet återkommer till mig själv. De tre fina gångtunnlarna finns nu i mitt område och jag känner trygghet och glädje när jag passerar igenom dem. Jag ser varje dag de fina fågelholkarna från min balkong men viktigast är att jag känner många i Tyresö nu och är inte längre isolerad. Vilket jobb kan vara bättre än det här då?

Ali Haidari
Gruppledare i TFG 2019

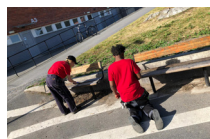
RESULTAT

Tillsammans för Granängsringen är en långsiktig, bredd-satsning för att lyfta ett område ur ett trygghets- och trivselperspektiv. Det innebär att vi inte arbetar med en specifik målgrupp av ungdomar utan det är den stora bredden av ungdomar som jobbar i projektet. En långsiktig bredd-satsning tar tid innan den visar resultat, framförallt gällande trygghet och trivsel som är upplevda värden som mäts sällan och som pendlar mycket beroende på senaste händelser och läge i området. Trygghet och trivsel i mätningar måste ses som trender och inte i enskilda datapunkter. Med det sagt så delar vi in det resultatet som vi åstadkommer i ett projekt i hårda och mjuka resultat samt korta och långsiktiga resultat.

- Hårda resultat - konkret utförda arbetsuppgifter och mätbar måluppfyllnad under sommaren
- Mjuka resultat - Upplevda positiva förändringar på individ och gruppnivå. Det här återspeglas i sommarjobbarnas utvärderingar, feedback från boende och beställarnas nöjdhet med satsningen.

Det utförda arbetet

Nästan allt arbete som utförts har varit utomhus i Granängsringen eller i närområdet. Arbetsuppgifterna kommer primärt från Tyresö Bostäder och Tyresö Kommuns Parkenhet. Vissa arbeten som vi utfört har sommarjobbarna kommit med förslag på själva och vissa är önskemål från boende i området. Nedan är ett urval av arbetsuppgifterna som vi utfört.

"Ärligt talat tycker jag att det var ganska kul att rensa sly."

- Sommarjobbare i utvärderingen

Vår egen lokal

En av de första uppgifterna var att iordningsställa vår egen lokal, måla om den och göra den till vår egen. För grupperna som fick göra det var det en av de mest uppskattade arbetsuppgifterna och givande att känna att lokalen blev fin och deras egen.

Skräpplockning

Varje dag har minst en grupp ansvarat för att plocka skräp och tömma soptunnor. De har då gått runt i Granängsringen eller i andra parkområden och sett till att området är rent och snyggt och att det finns plats i soptunnorna. Vi har även tagit bort klistermärken som satts upp på lyktstolpar och soptunnor under våra rundor.

"Att måla gångtunneln var den bästa arbetsuppgiften då man ser framstegen dag för dag. Detta gör att man blir motiverad till att jobba och man ser vad man gjort bra".

Slyröjning, ogräs och klippt buskar

Som en del i att öka tryggheten har vi rensat sly och klippt buskar runt gångbanorna. Det gör det enklare att få ner ljus till gångbanan och förbättrar sikten när man går i området. Genom att röja upp slyn får området också mer av en parkkaraktär med stora träd och låga buskar än den skogskänslan som infinner sig när högt sly växer upp runt träden. Ett hårt jobb för sommarjobbarna men som ger ett väldigt tydligt och givande slutresultat. I stort sett varje dag har vi rensat ogräs runt området, på gångvägar, portentréer och i lekplatser. Ett återkommande arbete som bidrar till att området känns fräscht och omhändertaget. Även buskar som vuxit sig för stora för sin plantering och hänger ut på gångvägar och promenadstråk har fått sig en omgång med häcksaxen.

Gångtunnlarna

Ett av de största arbetena i år var att måla om tre gångtunnlarna som leder in och ut till Granängsringen. Under våren beställde Parkenheten högtrycksspolning av tunnelarna som förberedelse för vårt arbete och i samarbete med en gatukonstnär från Kollektivet Livet togs skisser fram till två av tunnelarna. Konstnären var även med ute på plats, berättade om sina förslag och visade hur de skulle göra för att måla upp bilderna. Den tredje gångtunneln fick sommarjobbarna själva ta fram förslag till och enas om ett motiv. Alla tre gångtunnlarna blev riktigt lyckade med sin egen unika stil som välkomnar gående in i området. Gångtunnlarna är också det arbetet som vi gjort som fått mest uppmärksamhet och uppskattning från boende, beställare och media. Det är också den arbetsuppgiften som nämns oftast i sommarjobbarnas utvärdering under frågan "Vilken var den roligaste arbetsuppgiften i somras?".

50 nya boende i träden

Ett av våra egna projekt var att bygga, måla och sätta upp nya fågelholkar. Alla sommarjobbare och gruppledare fick göra sin egen fågelholk som nu sitter uppe i träden och väntar på inflyttning i vår. Alla målade på sitt unika sätt ger de en härlig känsla och det är kul att gå runt i ringen och spana efter alla små konstverk.

Upprustning av bänkar

Vi har gått igenom de flesta parkbänkar i Granängsringen och i Parkour-parken. De slitna har slipats ner och fått en ny omgång olja för att de ska hålla i flera år till.

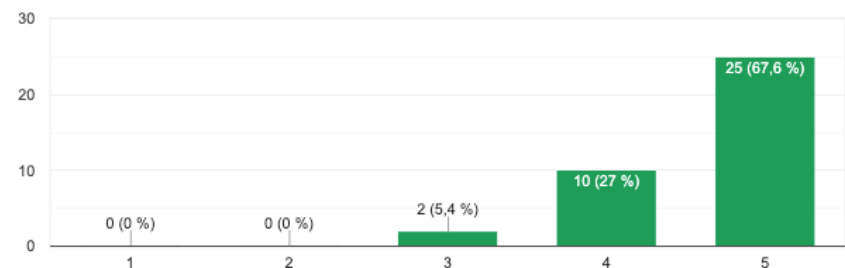
Utvärdering

Sista arbetsdagen på varje period har sommarjobbarna fått fylla i en utvärdering med syfte att ge gruppledarna, projektledarna och AD Tillsammans feedback för att utveckla projektet vidare. Övergripande kan vi se att det varit ett mycket lyckat år som sommarjobbarna tar med sig många positiva erfarenheter och lärdomar från. Utspritt i rapporten har ni kunnat läsa citat från sommarjobbarnas utvärdering och här går vi in lite mer på djupet på vad de tyckte och vad lärt sig.

Två tredjedelar av alla sommarjobbare uppger att de inte haft ett annat jobb tidigare. Det visar hur viktigt det är för oss att skapa ett bra första möte med arbetslivet genom Tillsammans för Granängsringen och på frågan "Hur välkommen har du känt dig på arbetsplatsen?" har 95% av sommarjobbarna svarat 4 eller 5 på en 5 gradig skala och hela 67% har svarat 5, Supervälkommen. Resterande 5% har svarat en 3:a och alltså ingen har angett att de inte känt sig välkomna (1-2).

Hur välkommen har du känt dig på arbetsplatsen?

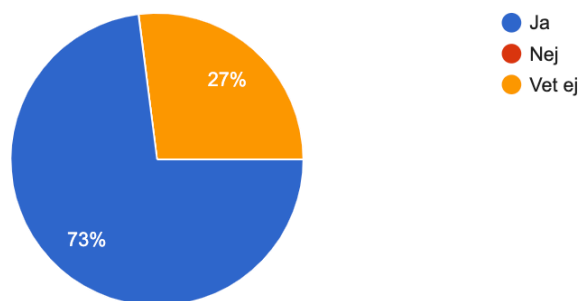
37 svar

På frågan "Skulle du vilja sommarjobba i TFG igen" svarade ingen nej, 73% svarade ja och 27% svarade kanske. Vi undrade även om de skulle vara intresserade av att arbeta som gruppleddare i framtiden och 62% svarade mycket troligt (4-5 på 5-gradig skala) att de skulle söka till gruppleddare nästa år.

Skulle du vilja sommarjobba i TFG igen?

37 svar

Vad var det bästa med att jobba i TFG?

"Att det var väldigt välkomnande och att man kände sig trygg här direkt".

Vad var bäst med att jobba i TFG?

Här är det fritextsvar i utvärderingen men det går lätt att utläsa att den mest uppskattade aspekten av att sommarjobba i Tillsammans för Granängsringen är människorna man jobbar med. Majoriteten av alla svar fokuserade på att lära känna nya människor och den goda stämningen i gruppen man jobbade med.

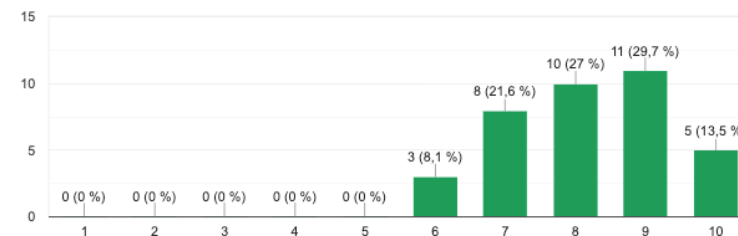
Som exempel svarade Gustaf:

"Det bästa är att få träffa nya människor och att få nya kompisar."

Den goda stämningen och den övergripande känslan sammanfattas också i svaren på frågan "På en skala 1-10, hur kul tyckte du att det var att jobba i somras?" där medeltalet ligger på 8,2 och median på 8. Ingen har svarat under 6.

På en skala 1-10, hur kul tyckte du att det var att jobba i somras?

37 svar

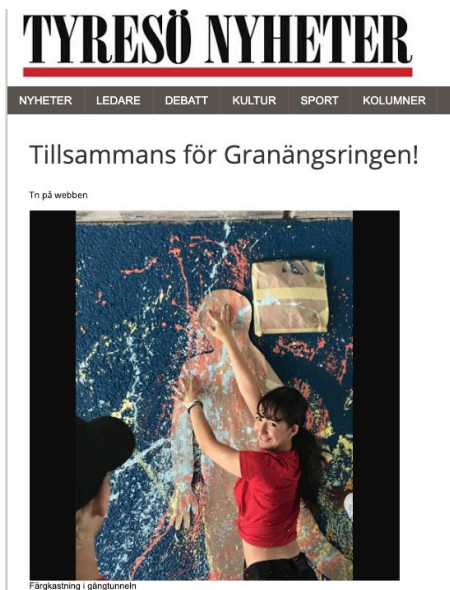
Beskriv sommarjobbet i TFG med tre ord:

Nedan är ett ordmoln med alla de ord som sommarjobbarna använde för att beskriva TFG. De ord som återkom oftast representeras med att de blir större i ordmolnet. De som återkommer mindre ofta blir då mindre. På så sätt kan vi få en översiktsbild av hur sommarjobbarna sammanfattar sitt sommarjobb i TFG.

Uppmärksamhet

Ett av syftena med Tillsammans för Granängsringen är att lyfta områdets rykte och status genom att visa upp det goda som sker i området. Under sommaren har vi aktivt jobbat med att bjuda in media för att visa upp allt det fina arbetet som ungdomarna gör. Vi har fått rikligt med besök från tidningar, radio och tv. Uppmärksamheten som projektet och ungdomarnas arbete får i media bidrar mycket till den ökade stoltheten och känslan av att man åstadkommer något viktigt och meningsfullt på sitt sommarjobb. Det blir något att stolt berätta hemma och för kompisar efteråt. Ett urval av de artiklar och inslag som gjorts om TFG finns nedan.

Sociala medier

Mest uppmärksamhet från närområdet får vi förstås från sociala medier. Vi har under sommaren lyckats bygga upp en följarskara på Facebook och Instagram som ivrigt hejjar på vårt arbete och kommenterat allt vi lägger upp. Det ger en nära kontakt med de boende i området och många skickar tips om saker vi borde ta tag i. Oftast är det enkla saker som vi kan ta tag i direkt vilket ger bra och snabb återkoppling till de boende.

P4 Stockholm på besök hos TFG.

Måluppfyllnad

De mål som sattes upp inför projektstarten delades upp i effektmål och projektmål. De långsiktiga effekterna som projektet får visar sig först efter att projektet slutat och måste utvärderas över en längre tid med relevanta mätmetoder. Det vi kan säga om effektmålen är att alla som arbetat i Tillsammans för Granängsringen har fått arbetslivserfarenhet och lärt sig mycket om hur det är att ha ett jobb. I utvärderingen visade det sig att två tredjedelar inte haft ett jobb tidigare och många har angett att lärdomar från projektet är att komma i tid, arbeta i grupp, ta ansvar och att samarbeta. Det exemplifieras i det här svaret från Fredrika på frågan, Nämn tre saker du lärt dig genom sommarjobbet: *“Att det kan vara riktigt jobbigt, att det lönar sig efter ett hårt arbete och att uppgifterna blir roligare om man samarbetar.”*

De projektmål som sattes upp kan vi med säkerhet säga att vi uppfyllt två av dem. Tyresö kommun erbjöd 40 ungdomar sommarjobb i Tillsammans för Granängsringen och 5 ungdomar erbjöds arbete som gruppledare. Vad det gäller utvecklad samverkan mellan Tyresö kommun och lokala fastighetsägare var det tyvärr bara en ytterligare fastighetsägare med som finansierar i projektet 2019: Tyresö Bostäder AB. Övriga fastighetsägare i närområdet var intresserade men ville avvakta kommande år.

Effektmål

- Ökad trivsel och trygghet i området
- Minskad skadegörelse och nedskräpning i området
- Ungdomar och unga vuxna som arbetar i Tillsammans för [Orten] i Tyresö ska få arbetslivserfarenhet och därigenom bättre möjligheter att ta sig in på arbetsmarknaden. En anställning ska vara en bra merit och en språngbräda ut i arbetslivet.

Projektmål

- Minst 40 ungdomar ska erbjudas sommarjobb i Tillsammans för Granängsringen 2019
- 5-10 unga vuxna ska erbjudas arbete som gruppledare
- Utvecklad samverkan mellan Tyresö kommun och lokala fastighetsägare i området

AD TILLSAMMANS HAR ORDET

Efter första sommaren med Tillsammans för Granängsringen ser vi tillbaka på sex veckor med mycket skratt, nya vänskaper, hårt jobb och utmanande problem att lösa. 45 ungdomar kallades för att göra en insats med att lyfta Granängsringen och de har verkligen överträffat våra förväntningar i engagemang, arbetsvilja och samarbetsförmåga. Vi ser stolta tillbaka på projektets utfall och är tacksamma över att ha träffat, utbildat och fått följa hur sommarjobbare och gruppleddare växt med sina nya roller och uppdrag.

Med det menar vi inte att allt varit perfekt. Till kommande år finns det en del utvecklingsområden och vägval att göra för Tillsammans för Granängsringen. Många av dem ställdes styrgruppen inför under planeringen av den här sommaren och de valen leder förstås arbetet i en viss riktning. Om man vill uppnå andra resultat går det att skruva på parametrarna för satsningen på några olika sätt:

Målgruppen

Inför 2019 bestämdes att sökande till TFG som bodde i Granängsringen skulle ha förtur till projektet men att det även skulle inkludera ungdomar utanför området. Det är ett val som vi fått många frågor om. Som vi ser det har blandningen av ungdomar från Granängsringen skapat möten mellan människor som annars inte skulle träffats. Det har också bidragit till att bryta ner förutfattade meningar om Granängsringen hos ungdomar som aldrig satt sin fot där innan. Att skapa ett positivt rykte för Granängsringen har varit ett av målen och blandningen av ungdomar har bidragit till det. Å andra sidan skulle ett TFG med bara ungdomar från

Granängsringen kunna i högre grad bidra till stoltheten över sitt eget område och en ännu mer ökad känsla av ägandeskap bland de boende i området. Som feriepraktiken varit organiserad 2019 med 100 kommunala feriepraktikplatser för hela Tyresö hade det blivit en orättvis fördelning om 40 platser avsatts till boende i Granängsringen och hela resterande del av Tyresös ungdomar fått dela på de återstående 60. Lösningen till sommaren tycker vi blev en bra kompromiss och har fungerat riktigt bra. Om fler Granängsringen-ungdomar skall få jobb i projektet kan det vara en bra idé att öka det totala antalet feriepraktikplatser i kommunen.

Fler platser i kommunen

Inför 2019 diskuterades möjligheterna att genomföra Tillsammans för [Orten] på flera platser i kommunen och under hela sommaren. Slutresultatet blev som sagt 40 ungdomar fördelade på två perioder i Granängsringen. Vi ser absolut förutsättningar för att öka antalet ungdomar och genomföra en tredje period och att sprida satsningen till fler kommundelar så länge de grundläggande bärande bitarna av konceptet kvarstår: att många ungdomar jobbar samtidigt på en avgränsad yta för att lyfta sitt eget område.

Samverkan

Vi skulle gärna se att fler samverkansparter kommer in i projektet, både som finansiärer och som bidrar med annat till satsningen. Med fler engagerade i projektet ökar möjligheterna för att satsningen skall fortsätta på lång sikt och resultaten bli ännu bättre. Under 2019 har vi byggt upp

första steget till en samverkansplattform och många som inte varit med har fått upp ögonen för projektet. Till kommande år finns bättre förutsättningar för att få in fler aktörer i Granängsringen.

Tillsammans året runt

En av utmaningarna med Tillsammans för Granängsringen är att många ungdomar vill fortsätta engagera sig och extrajobba under resten av året. Vi föreslår gärna fler insatser som kan göras under hela året som bidrar till samma syfte, att göra Granängsringen tryggare och trivsammare. I andra områden har vi initierat läxhjälp, cykelverkstad och bemannings-tjänst för att fortsätta arbetet under terminerna. Tyresö kommuns nya initiativ "Ett tryggare Granängsringen" är något som vi ser fram emot att samverka med och bidra till.

Vi är väldigt tacksamma för förtroendet från Tyresö kommun och Tyresö Bostäder att få arbeta i Granängsringen i år och ser fram emot fortsättningen.

Daniel Eidhagen & Anna Engström - AD Tillsammans

TACK FÖR EN FANTASTISK SOMMAR!

